

ทิศทางการทำงานวิจัยด้านดินและการเกษตร
ณ โรงแรมไมด้า ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพฯ
๑๐ - ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒
วิทยากร ดร.ชลอ ลิมสุวรรณ
หน่วยงานที่จัดอบรม กองแผนงาน

สรุปสาระสำคัญของเนื้อหา

ข้อกำหนดในการเขียนโครงการวิจัย

จะต้องเป็นโครงการบูรณาการหรือแผนงาน ไม่ควรเป็นโครงการเดี่ยว และภายใต้แผนงานบูรณาการนั้น ควรมีโครงการย่อยอย่างน้อย ๓โครงการ รวมทั้งต้องเป็นการบูรณาการจริง ไม่ใช่ นำโครงการย่อยจำนวนมากมารวมกัน แล้วตั้งชื่อให้เป็นบูรณาการ

แนวทางการประเมินข้อเสนองานวิจัยลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์การวิจัย

๑. ให้ความสำคัญกับแผนงาน/โครงการที่ตรงตามกรอบการวิจัยและนวัตกรรมที่กำหนด หัวข้อวิจัยมีความสำคัญชัดเจน เกิดประโยชน์วงกว้าง และมีศักยภาพ
๒. โครงการต่อเนื่องต้องมีผลผลิต/ผลลัพธ์ที่ผ่านมาชัดเจนหากไม่ดำเนินการจะก่อให้เกิดความเสียหายการให้คะแนนสำหรับเกณฑ์ผ่าน

ปัญหาที่พบในการประเมินแผนงานวิจัย

๑. ส่วนใหญ่ไม่ใช่โครงการบูรณาการ แต่เป็นการนำโครงการเดี่ยวหลาย ๆ โครงการมารวมกันแต่ละโครงการไม่มีความเกี่ยวข้องกัน
๒. ไม่ชัดเจนว่าจะนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร
๓. ไม่เป็นการวิจัยต่อยอดจากงานวิจัยที่มีมาก่อน เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์
๔. ไม่มีผู้ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ร่วมในโครงการ/หรือมีคำรับรองว่าจะนำผลงานวิจัยไปใช้การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย

โจทย์หัวข้อที่จะควรทำการวิจัยด้านดินกับการเกษตร

๑. ควรเป็นงานวิจัยต่อยอดจากงานวิจัยที่ทำต่อเนื่องจนได้ข้อมูลที่สามารถนำไปต่อยอดได้
๒. ควรเลือกหัวข้อที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ ๆ ตนเองรับผิดชอบ ซึ่งมีผู้นำข้อมูลที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่
๓. ควรมีผู้นำชุมชน (อบต. อบจ. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ร่วมอยู่ในโครงการ
๔. ควรทดลองในพื้นที่ของผู้ร่วมวิจัยที่กล่าวมาแล้ว
๕. ควรมีผู้ประสานงานกับชุมชนและการประเมินผลที่เกิดกับชุมชน เช่น นักพัฒนาสังคม
๖. ต้องมีการวิเคราะห์ความคุ้มค่าในเชิงเศรษฐศาสตร์ด้วย เพื่อยืนยันว่าทำแล้วคุ้มค่า ได้ผลดีกว่าเดิม
๗. นักวิจัยจะต้องไม่ใช้วิธีการที่เพิ่มภาระงานมากขึ้นกับเกษตรกร เพราะคนงานหายาก และจะทำให้เกิดความรู้สึกต่อต้านโครงการ ไม่อยากให้ความร่วมมือ
๘. นักวิจัยต้องรู้จัก ในสาขาที่ตนถนัด

๙. นักวิจัยต้องรู้รอบ เช่นต้องรู้ว่าดินแบบไหนเหมาะสมกับการปลูกพืชชนิดใด หรือใช้ทาอะไร ปลูกพืชชนิดนั้นจะคุ้มค่าไหม ตลาดอยู่ที่ไหน คู่แข่งคือใคร ปัญหาอะไรที่อาจเกิดขึ้น และการแก้ปัญหา

๑๐. นักวิจัยต้องรู้ไกล ในอนาคตหรือแนวโน้มพืชที่เคยมีความสำคัญทางเศรษฐกิจมาก่อน แต่กำลังจะหมดอนาคตจะอย่างไร เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน เป็นต้น และเกษตรกรจะต้องปรับตัวอย่างไรเพื่อการอยู่รอด

การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

๑. ทราบแนวทางการเขียนข้อเสนอการวิจัยในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์
๒. ทราบว่าข้อเสนอการวิจัยที่ดีต้องประกอบด้วยอะไรบ้าง
๓. สามารถตรวจประเมินข้อเสนอการวิจัยบูรณาการเพื่อเสนอของบประมาณได้